

İdlib'de hangi cephe var, çatışmalar nerede ve niçin?

6 Mayıs'tan itibaren İdlib'de oluşan dört ana cephenin özellikleri neler, stratejik önemleri ne? Hangi cephede hangi güçler var?

Birinci cephe: Suriye ordusunun en önemli ilerlemeyi sağladığı alan

Bunlardan ilki, Kuzey Hama Cephesi. Burası operasyonun başladığı ve Suriye ordusunun en önemli ilerlemesini gerçekleştirebildiği bölge.

İlk günlerde Kfar Nabuda ve Madik Kalesi gibi kritik ve hakim bölgeleri ele geçiren Suriye ordusu (Mayıs ayı sonundaki birkaç günü saymazsak) bölgeyi elinde tutmayı başarabildi. Suriye Ordusu, en önemli taktik hedeflerinden birisi olan Han Şeyhun'u baskı altında tutabiliyorsa; bunu bu alandaki varlığını korumasına borçlu.

Kuzey Hama Cephesi'nin Kfar Nabuda merkezli bu satır, M4 ve M5 yollarının kontrolü için hayati öneme sahip olan Han Şeyhun ve Serakib'e yönelebilmek ve güneyde tünellerle ve güçlü tahkimatlarla dolu Morek ve Latamine gibi zorlu bölgelerine girmeden orayı kuzeyden kuşatıp geri kalan bölgeyi kuşatma altına alabilmek için son derece kritik bir yerdedir.

Bu bölgede Suriye ordusunun Kaplan Tugayları ve bağlı milis gruplarına ek olarak Rusya'nın yeniden örgütlediği 5. Tümen bulunuyor. Ayrıca ordunun en yoğun zırhlı ve özel birlik gücüne sahip olan 7.Tümen'e ait birlikler, Cumhuriyet Muhafızları benzer yapılar ve hatta Kudüs Gücü görülüyor.

Karşılarında Jeş Nasr'dan Ahrar eş Şam'a, Türkistan İslami Partisi'nden (TİP) HTŞ'ye, Feylak Eş Şam'dan diğer bölgelerden gelen küçük gruplara kadar geniş bir ittifak bulunuyor.

İkinci cephe: İdlib'i yaşanmaz hale getirebilecek anahtar burada

Lazkiye Cephesi olarak tanımlanabilecek cephe, temelde Lazkiye'nin kuzeydoğusu ile Cisir eş Şugr'un güneyi arasında kalan, Kürt Dağı ve Türkmen Dağı'ndaki kritik alanları da içeren ve kalbini Kibbene'nin oluşturduğu alandan oluşuyor.

Yakınlarında Türkiye'nin 11 No'lu Askeri Gözlem Noktası bulunuyor.

Bölgede konuşlanan ve Suriye ordusunun en etkili birimlerinden olan 4. Tümen'e Kaplan Tugayları'nın bir kısmı, çeşitli milis grupları ve Rus Özel kuvvetleri destek veriyor. Karşılarında ise TİP, HTŞ ve Hurededdin'in başını çektiği ancak 1. ve 2. Sahil Tümeni, Ahrar Eş Şam gibi grupların da zaman zaman dahil olduğu bir Operasyon Odası bulunuyor.

Bölgenin önemi, M4 otoyolunun kontrolü için sahip olduğu konumdan ve Arima ile Cisir'in kontrol edilmesi halinde İdlib şehir merkezinin topçu ateşi menziline girmesinden kaynaklanıyor. Yani, bu bölge İdlib şehir merkezini yaşanmaz hale getirebilmenin anahtarını elinde tutuyor. Bu nedenle, Suriye ordusu en özel birliklerini bu cepheye yönlendirdi ancak çok küçük birkaç köy ya da mezradan fazlasını kontrol edemedi. Tersine çok sayıda asker kaybederek birçok kez operasyonu askıya almak zorunda kaldı.

Üçüncü cephe: TSK Gözlem Noktası'na 6 saldırının yapıldığı bölge

Kuzeybatı Hama ya da Gab Ovası Cephesi olarak adlandırılabilir.

Merkezi temelde Karkat köyü olan bu cephede, Suriye ordusu ilk günlerde ele geçirdiği birkaç küçük köyün dışında bir ilerleme sağlayamadı. Arada kalan bir alan gibi görünmesine rağmen bu cephe çatışmanın bütünü açısından çok büyük bir önem arz ediyor. Şeşhabo Dağı olarak bilinen Kuzeybatı Hama ile Güney İdlib'i coğrafi olarak ayıran ve tüm cephele arasında bir geçiş niteliğinde olan bölgenin civarında çok şiddetli çatışmalar yaşandı.

Bu bölgenin önemi şuradan anlaşılabilir. Suriye Ordusu büyük bir risk alarak, Türkiye'yi bu noktadan çekilmeye zorlamak için bölgeye en hakim noktada bulunan 10 No'lu TSK Gözlem Noktası'na 6 kez saldırdı. Bu dahi bu cephenin çatışmanın içindeki önemini tek başına anlatıyor.

Dördüncü cephe: Rejimin beklenmedik kaybı

Son cephe ise yine Kuzey Hama'da yer alıyor. Ancak bu cephenin merkezi biraz daha güneyde, Cubbeyn ve Tel Malah'ta.

Muhalif grupların sürpriz bir saldırısıyla kısa sürede düşen bu bölge Suriye rejimi için hem taktik hem de siyasi olarak büyük önem taşıyor.

Taktik olarak önemli çünkü bu köyleri kaybedince Kuzey Hama'daki kontrolü tehlikeye girdi. Bölgeyi bombalayan Rus ve Suriye uçak ve helikopterlerinin büyük kısmı bu alana yakın bir yerdeki bir hava üssünü kullanıyordu. Üstelik, muhaliflerin bu karşı saldırısı, başta Han Şeyhun olmak üzere diğer kritik alanlardaki baskıyı da hafifletti. Öyle ki, Suriye ordusu 21 Haziran'dan itibaren Lazkiye Cephesi'ndeki birliklerinden önemli bir kısmını buraya kaydırıp, o bölgeyi askıya almak zorunda kaldı. Bunun neticesinde üst üste baskınlar yedi. Ayrıca, hemen Kuzey Hama'da ciddi olarak bocaladı.

Suriye ordusu için bu köylerin bir önemi daha var. Bu bölge ve civarındaki köyler, Suriye'deki olayların başından beri Şam Yönetimi'ne destek vermeyi hiç kesmemişti.

Rejim yanlısı milis gruplarına eleman temin etmişti. Bu nedenle, Suriye Ordusu bölgedeki desteğini kaybetmemek ve özellikle milis grupların moralini diri tutmak için bu bölgeyi muhaliflerden geri alma maksadıyla defalarca saldırdı. Köyler bu saldırılarda tamamen yıkılınca savunulamaz hale geldi, muhaliflerde de buradan çıkmak zorunda kaldılar.

Bu operasyonlar ancak 28 Temmuz'da köylerin neredeyse tamamen yıkılmasıyla sonuç verdi. Ancak bu cephe Suriye Ordusu için başta sürpriz bir yenilgi ile başlasa da son günlerde yeni bir harekâtın merkezi görünümünde. Suriye Ordusu'nun başta Zekah olmak üzere bölgede bazı kritik yerleri ele geçirmesi halinde bir anda hızla ilerlemesi ve büyük bir kazanım elde etmesi, hatta bu kazanımı kuzeye doğru taşıması mümkün olabilir.

Özetle, 6 Mayıs'tan bu analizin hazırlandığı zamana kadar, operasyon İdlib'deki dengeyi değiştirecek askeri sonuçlar üretmedi. Suriye ordusu, bazı yerlerde kısmi olarak üstünlüğü sağlasa da bu üstünlük genel sonucu değiştirmekten çok uzak. Üstelik, çok sayıda kayıp verdi, bazı birlikleri önemli ölçüde dağıldı. Yerine yenisini koyabilmek için ülkenin başka bölgelerinden asker getirince, bu sefer o bölgelerde güvenlik sorunları arttı. Bu nedenle bir tıkanıklık yaşıyor.